

Onderwerp

Zorg binnen onderwijs op Tarcisius, de Kom en Mikado

Opsteller	Sandra Huijnen, Geerte Meijer	Behandeldatum	11 juli 2023
Programma	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	G. Visser		

Advies

Onder voorbehoud van besluitvorming in de regiogemeenten

1. Een subsidie te verlenen van € 1.479.076 ten behoeve van zorg binnen onderwijs voor de leerlingen op de scholen Tarcisius, Mikado en De Kom, afkomstig uit het Rijk van Nijmegen en het Land van Cuijk van 28 augustus 2023 tot 1 januari 2025. De subsidie is als volgt verdeeld onder de volgende zorgaanbieders:
 - TVN zorgt: € 586.643,-
 - 's Heerenloo: € 338.106,-
 - Unik: € 554.327,-
2. Eenmalig regionaal (Rijk van Nijmegen en Land van Cuijk) subsidie te verlenen voor de implementatiekosten aan de zorgaanbieders voor een bedrag van € 36.750,- (€ 12.250,- per aanbieder).
3. In te stemmen met de overeenkomst het addendum van de overeenkomst voor de Maartenschool met Onderwijsgroep PuntSpeciaal en de overeenkomst met Tarcisius over de inzet van middelen van het samenwerkingsverband voor zorgleerlingen.
4. De kosten van bovenstaande subsidies ad € 1.479.076,- ten laste te brengen van het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg, taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-, deelproduct ambulante jeugdhulp (61475.D.44015).
5. De subsidie voor 2024 toe te kennen onder voorbehoud van vaststelling van de Stadsbegroting 2024-2027 door de raad.
6. De regionale bijdragen voor 2023 en 2024 budgettair neutraal te verwerken in de Stadsbegroting via de 2e Voortgangsmonitor 2023.
7. In te stemmen met de samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeenten binnen Rijk van Nijmegen en Land van Cuijk voor de financiën.
8. Portefeuillehouder zorg te mandateren tot het verlenen van instemming als bedoeld in artikel 3, lid 7 in de samenwerkingsovereenkomst.

Aanleiding

In de regio Rijk van Nijmegen werken onderwijs en gemeenten samen in het programma Jongeren naar school of werk (de aanpak voortijdig schoolverlaten).

Bij het opstellen van het programma voor de jaren 2020-2024 is uitgesproken dat een betere aansluiting tussen onderwijs en zorg hét belangrijkste kader is voor de komende programmaperiode. Er is behoefte aan meer ontschotting, meer preventieve maatregelen in de onderwijscontext en versterking van de zorgstructuur rondom de school. In verschillende maatregelen en projecten wordt hier uitvoering aan gegeven. Eén van deze projecten is het collectief financieren en organiseren van zorg binnen onderwijstijd (ZBO). In het ondersteuningsplan 2022-2026 van het Samenwerkingsverband VO-VSO Nijmegen e.o. is de aansluiting van onderwijs en jeugdhulp ook één van de vijf thema's die de komende jaren op de agenda staan.

De hierboven genoemde ontwikkelingen staan niet op zich, maar passen in de beweging om het onderwijs de komende 10 tot 15 jaar inclusiever te maken. Inclusief betekent dat school voor alle jongeren, ook degenen met beperkingen en in moeilijke thuissituaties, een veilige plek is waar ze de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Passend onderwijs en jeugdhulp hebben hierin één groot gezamenlijk belang: de kansrijke ontwikkeling van het kind of de jongere.

Om invulling te geven aan deze ontwikkelingen hebben het Samenwerkingsverband VO-VSO Nijmegen e.o. en de regiogemeenten (inclusief Land van Cuijk) opdracht gegeven aan de Stoutgroep om een verkenning te doen op de aansluiting tussen jeugdhulp en voortgezet onderwijs. De verkenning leidde tot de opdracht om de pilot capaciteitsfinanciering zorg binnen onderwijs uit te werken, zoals deze in dit document beschreven is. Uiteindelijk zijn de Kom, Mikado en Tarcisius de scholen waarbij we de pilot gaan starten.

Zorg binnen onderwijs

Het gaat in deze pilot om zorg binnen onderwijs (ZBO), hieronder verstaan we in deze pilot ambulante begeleiding en begeleiding en verzorging. ZBO wordt ingezet om mogelijk te kunnen maken dat leerplichtige kinderen met een beperking, ontwikkelingsachterstand of beperkende aandoeningen toch kunnen deelnemen aan onderwijs.

Beoogde impact

Door de collectieve (FTE) financiering zorgen we voor minder bureaucratie en minder mensen in de klas. Daarnaast regelen we de hulp efficiënter en wordt de jeugdhulpmedewerker onderdeel van de zorgstructuur van de school. Dit valt binnen het doel “We versterken het opvoedklimaat rond gezinnen, in wijken en scholen in Nijmegen en versterken de eigen kracht en samenkracht van kinderen, jongeren en ouders/verzorgers.” De bijbehorende activiteit is “We zorgen op elke school voor een zorgstructuur die passend is bij het profiel van de school (en de kinderopvanglocatie).

Argumenten

1.1 Jeugdhulp tijdens onderwijs in de vorm van een algemene voorziening zorgt voor minder bureaucratie

Het belangrijkste doel van de pilot is het terugdringen van de bureaucratie op vier fronten: bij de ouders, bij de school, bij de zorgaanbieders en bij het sociaal wijkteam (de gemeente). Al deze partijen zijn doorgaans bezig met de totstandkoming van de individuele indicatie om de jeugdhulp ingezet te krijgen. Dit is straks niet meer nodig, de hulp wordt een algemene voorziening. We verwachten hiermee efficiënter te kunnen werken en minder uren in te hoeven zetten.

Daarnaast willen we ook meer rust in de scholen. Er zijn straks minder verschillende hulpverleners in de school. Niet ieder kind neemt zijn eigen hulpverlener mee, maar er zijn één of wellicht meerdere aanbieders die de gehele zorg voor de school organiseren met vaste hulpverleners.

Deze algemene voorziening is van toepassing voor leerlingen, waarvoor een zorgbehoefte is vastgesteld tot 12 uur jeugdhulp per week. Voor kinderen met een zwaardere zorgbehoefte van 12 uur of meer per week zullen de gemeenten individuele beschikkingen blijven verlenen.

1.2 De aanbieders werken al samen met en op de scholen

Op de drie scholen is gekozen om de pilot te starten met de al bekende zorgaanbieder op de school. Zij kennen de school, de leerlingen en de docenten al. Zo worden ze een onderdeel van de zorgstructuur op school. Scholen en aanbieders werken al langer samen waardoor er al veel afspraken lagen waar we op konden voortborduren.

1.3 Deze pilots passen binnen de doelen van het VSV programma

Zoals in de aanleiding vermeld is een betere aansluiting tussen onderwijs en zorg hét belangrijkste kader is voor de komende programmaperiode. Er is behoefte aan meer ontschotting, meer preventieve maatregelen in de onderwijscontext en versterking van de zorgstructuur rondom de school. Om deze samenwerking te bekrachtigen, sluiten we samenwerkingsovereenkomsten met de betrokken schoolbesturen (Onderwijsgroep Punt Speciaal en Tarcisius).

1.4 We sluiten met de toegang tot de capaciteitsfinanciering zoveel mogelijk aan bij de zorgstructuur van de scholen

De toegang van de capaciteitsfinanciering sluit zoveel mogelijk aan bij de bestaande zorgstructuur van de school. Per school zijn afspraken gemaakt over de toegang. De lokale teams zijn op afroep beschikbaar om aan te sluiten bij een MDO, maar zijn geen vast onderdeel van de toegang van ZBO. Aangezien de lokale teams geen indicatie meer afgeven (bij minder dan 12 uur ZBO), scheelt dit hen veel tijd.

Kanttekeningen

1.1 Algemene voorziening beperkt tot jeugdhulp voor kinderen met zorgbehoefte tot 12 uur per week

Hierbij gaat het om een complexe zorgvraag met hoge zorgkosten. Wanneer jongeren met een zorgvraag van meer dan 12 uur meegenomen worden in de algemene voorziening, zouden deze veel tijd vragen van de jeugdhulpmedewerker in de klas.

Voor deze 'zware categorie' is de algemene voorziening daarnaast geen geschikt instrument, omdat voor deze leerlingen de zorg op school wordt verleend in combinatie met (veel) zorg in de thuissituatie. Daarnaast geldt het alleen voor leerlingen die jeugdhulp nodig hebben. In het land zien we pilots waar ook de WLZ betrokken is, dit is voor met name de Kom en Mikado ook een interessant ontwikkelpunt.

1.2 Pilotkarakter van de invoering van de algemene voorziening

De voorbereiding van dit voorstel heeft veel tijd in beslag genomen, omdat het lastig was een compleet beeld te krijgen van de ingezette zorg op de scholen. De pilot op de drie scholen is ook echt een 'lerende' pilot. Zorg binnen onderwijs is complex. Uit het recente rapport van Oberon/DSP-groep 'zorg binnen onderwijstijd' blijkt ook dat vele gemeenten en scholen hier mee worstelen. Om die reden zetten we een goede monitoring op de pilot. We doen onderzoek naar de werkwijze in de looptijd van de pilot. We vragen een extern bureau om dit onderzoek uit te voeren. Dit onderzoek heeft zowel een kwantitatieve (personele inzet, kosten en resultaat) als kwalitatieve component (minder bureaucratie, meer rust in de klas, tevredenheid ouders). We gebruiken de resultaten van het onderzoek om onze werkwijze waar nodig bij te stellen of verder uit te breiden. De geleerde lessen nemen we tevens mee naar de aanbesteding van ambulante jeugdhulp in 2025.

1.3 Link met zorg thuis

Met deze pilot zorgen we dat de ondersteuning op school door een vast aantal medewerkers wordt uitgevoerd. We zien echter een risico in de link met de thuissituatie, het is niet de bedoeling dat deze werkwijze voor een knip tussen school en thuis gaat zorgen. Het lokaal team kan hier een rol in spelen en zijn daarom op afroep beschikbaar. Ook is er een vast contactpersoon per gemeente voor de school. Daarnaast nodigt de school – waar nodig- bij een MDO de begeleider die thuis zorg verleent, uit.

1.4 Juridische kanttekeningen

- De Nijmeegse Kaderverordening Subsidies 2019 is van toepassing.
- De zorg voor de leerlingen wordt omgezet in een algemene voorziening. Het risico bestaat dat in een individueel geval ouders bezwaar maken, omdat in de oude beschikkingen meestal geen onderscheid is gemaakt tussen de zorg thuis en op school.
- De subsidie voor de aanbieders is als afzonderlijke opdracht buiten de regionale aanbesteding voor jeugdhulp gehouden. We verwachten hierover geen probleem, omdat beide aanbieders al jaren zorg verlenen op deze school en een goede samenwerkingsrelatie hebben met de scholen.

Financiën

Samen met de school en de aanbieders hebben we de huidige beschikkingen (declaraties) van de leerlingen uit Rijk van Nijmegen en het Land van Cuijk geïnventariseerd. De uren die hieruit komen zijn de basis van het aantal Fte per school. Dit betekent dat de financiering die eerste liep via het berichtenverkeer op basis van een beschikking ($p \cdot q$), nu omgezet wordt naar een subsidie met een vast bedrag.

De totale kosten van de subsidie bedragen € 1.479.076,- voor Nijmegen, de regiogemeenten en Land van Cuijk. De subsidie wordt ten laste gebracht van het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg taakveld Maatwerkvoorzieningen 18-, deelproduct Dagbesteding en ambulante trajecten (61290).

Met de zorgaanbieders is een bandbreedte van 5 % afgesproken waarbinnen de risico's moeten worden opgevangen. Afwijking in de zorgkosten van meer dan 5% (tussen de 100-105%) van de gemiddelde kosten zijn voor risico van de zorgaanbieders. Minder dan 5 % (tussen 95%-100% van het bedrag) naar beneden zijn voor risico van de gemeenten. De subsidie wordt voor 2024 geïndexeerd met de door de gemeente Nijmegen gehanteerde subsidie indexatie.

De subsidie wordt in de vorm van een voorschot verstrekt. Na afloop van het jaar wordt op basis van de verantwoording van door de aanbieders de subsidie definitief vastgesteld. Na de definitieve vaststelling worden de kosten gefactureerd bij de regiogemeenten naar rato van het aantal leerlingen met Jeugdwet zorg. Voor de gemeente Nijmegen gaat in het 2023 en 2024 om een bedrag van € 590.103.

School	Tarcisius	Jaar 2023	Jaar 2024	De Kom	Jaar 2023	Jaar 2024	Mikado	Jaar 2023	Jaar 2024	Totale bijdrage
Gemeente	Leerlingen	Financiën		Leerlingen	Financiën		Leerlingen	Financiën		per gemeente
Berg en Dal	2	€ 14.575	€ 36.437		€ -	€ -	1	€ 6.335	€ 15.838	€ 73.186
Beuningen		€ -	€ -	5	€ 17.889	€ 44.723		€ -	€ -	€ 62.612
Druten		€ -	€ -	5	€ 17.889	€ 44.723		€ -	€ -	€ 62.612
Heumen		€ -	€ -	1	€ 3.578	€ 8.945		€ -	€ -	€ 12.522
Land van Cuijk	2	€ 14.575	€ 36.437		€ -	€ -	22	€ 139.374	€ 348.434	€ 538.820
Mook en Middelaar		€ -	€ -		€ -	€ -		€ -	€ -	€ -
Nijmegen	16	€ 116.600	€ 291.500	11	€ 39.356	€ 98.391	2	€ 12.670	€ 31.676	€ 590.193
Wijchen	3	€ 21.862	€ 54.656	5	€ 17.889	€ 44.723		€ -	€ -	€ 139.131
Totaal	23	€ 167.612	€ 419.031	27	€ 96.602	€ 241.504	25	€ 158.379	€ 395.948	€ 1.479.076

Tabel 1. Overzicht van het aantal leerlingen en de bijbehorende financiën per school en per gemeente

Naast de directe kosten voor de begeleiding van leerlingen ontvangen de zorgaanbieders in het eerste jaar een budget voor de implementatie van de aangepaste werkwijze. Dit budget is bedoeld voor extra overleg en afstemming, planning, coördinatie en (tussen)evaluatie. Het bedrag voor de hele pilotperiode is € 12.250 euro per zorgaanbieder. We verdelen de kosten over de regiogemeenten op basis van het aantal leerlingen dat zorg binnen onderwijs ontvangen. De kosten per leerling zijn € 548,51.

Gemeente	Aantal leerlingen	Totale kosten
Berg en Dal	3	€ 1.645,53
Beuningen	5	€ 2.742,55
Druten	5	€ 2.742,55
Heumen	1	€ 548,50
Land van Cuijk	16	€ 8.776,00
Mook en Middelaar	0	€ -
Nijmegen	29	€ 15.906,79
Wijchen	8	€ 4.388,08
Totaal	67	€ 36.750,00

Tabel 2. Implementatiekosten per gemeente

Vervolg

Gezamenlijk besluitvorming gemeenten Rijk van Nijmegen en Land van Cuijk

In het voorgestelde besluit is het voorbehoud gemaakt van formele instemming van de colleges van de andere 8 gemeenten. De pilot is al in het Pfo Zorg & Onderwijs besproken op 8 juni 2023. Er wordt gestreefd naar gelijktijdige besluitvorming in de week van 11 juli 2023. Daarnaast is een samenwerkingsovereenkomst met alle betrokken gemeenten opgesteld, zodat het mandaat van de gemeente Nijmegen geregeld is.

Voor de drie zorgaanbieders zijn subsidiebeschikkingen opgesteld die als bijlage zijn toegevoegd. In de voorwaarden van beschikkingen hebben wij aansluiting gezocht bij voorwaarden uit de bestaande inkoopcontracten voor zorg op basis van de Jeugdwet.

Communicatie

Het voorstel is met alle betrokken partijen besproken: onderwijsbesturen, samenwerkingsverband Stroomland, samenwerkingsverband VO-VSO, 's Heerenloo, Unik en TVN Zorgt en de regiogemeenten. De scholen informeren ouders middels een brief over de nieuwe werkwijze. Na de zomervakantie wordt gekeken of een persbericht uit wordt gedaan.

Aanbesteding ambulante jeugdhulp 2025

We zetten een goede monitoring op de pilots, zodat we de resultaten meer kunnen nemen met de aanbesteding ambulante jeugdhulp.

Bijlagen

1. Subsidieaanvraag TVN Zorgt voor Tarcisius
 - a. Conceptbeschikking TVN Zorgt voor Tarcisius
2. Subsidieaanvraag 's Heerenloo voor De Kom
 - a. Conceptbeschikking 's Heerenloo De Kom
3. Subsidieaanvraag Unik voor Mikado
 - a. Conceptbeschikking Unik voor Mikado
4. Addendum Samenwerkingsovereenkomst met Onderwijsgroep PuntSpeciaal
5. Samenwerkingsovereenkomst Stichting Tarcisius
6. Samenwerkingsovereenkomst Rijk van Nijmegen en Land van Cuijk pilots SO en VSO